

DARBA UZDEVUMS

Transporta attīstības tematiskā plānojuma izstrādei

Izmantotie saīsinājumi

MK – Ministru kabinets;

RTP – Rīgas teritorijas plānojums;

RTP2006 – Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam;

RVC – Rīgas vēsturiskais centrs;

Stratēģija – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam projekts;

TIAN – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;

TmP – tematiskais plānojums.

1. Tematiskā plānojuma nepieciešamības pamatojums

Likuma „Par pašvaldībām” 15.pants nosaka, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana).

Pamatojoties uz Rīgas domes 03.07.2012. lēmumu Nr.4936 „Par Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” ir uzsākts darbs pie jauna RTP. Transporta sistēma un ielu tīkls pilsētā ir galvenais infrastruktūras elements, kas nodrošina tās funkcionēšanu un mobilitāti. No 2004 gada, kad tika uzsākta RTP2006 izstrāde, Rīgā un arī visā valstī bija vērojamas krasas izmaiņas transporta nozarē, sākot ar strauju automobilizācijas un tranzīta izaugsmi, līdz stagnācijai pēdējos gados. Tomēr transporta nozare vienmēr bijusi dinamiska un atrodas ciešā saistībā ar ekonomisko situāciju valstī. Lai arī patlaban Rīgas iedzīvotāju skaits sarūk, tas turpina palielināties pilsētai pieguļošajos novados, kamēr darba vietas nereti joprojām atrodas galvaspilsētā. Tas palielina slodzi uz galvenajiem pievedceļiem un pilsētas centru. Liels izaicinājums šīs problēmas risinājumam ir stāvparku (Park&Ride) sistēmas ieviešana un sabiedriskā transporta tīkla attīstīšana. Tāpat jāturpina darbs pie gaisa un trokšņu piesārņojuma samazināšanas, kravu un vieglā transporta novirzīšanas no pilsētas centra uz maģistrālēm ar atbilstošu caurlaides spēju un ielu tīkla nepārtrauktības nodrošināšanas. Pamatojoties uz Stratēģijā un RTP2006 noteikto pamatprincipu par galveno pilsētvidē nosakot cilvēku – gājēju pilsētas telpā, kurš izvēlas kādu no transporta veidiem, lai pēc iespējas īsākā laikā, ērtāk un par sev izdevīgu samaksu nonāktu vajadzīgajā vietā, jāturpina iesāktais pie pilsētas ielu, gājēju ceļu, veloceļu, sabiedriskā transporta maršrutu un tranzīt maģistrāļu līdzsvarota tīkla izveides. Turklāt izstrādājot turpmākos risinājumus jāņem vērā ne tikai satiksmes modelēšanas un ekonomiskā pamatojuma aspekti, bet arī Rīgas iedzīvotāju augošais pieprasījums pēc pievilcīgas un labvēlīgas pilsētvides.

Nemot vērā iepriekšminēto, ir paredzēta Transporta attīstības tematiskā plāna izstrāde, kas kalpotu par pamatojumu RTP transporta sadaļas izstrādei.

2. Tematiskā plānojuma mērķis

Izstrādāt detalizētu transporta attīstības plānu izvērtējot transporta veidus un galvenos transporta infrastruktūras elementus, kā arī to izbūves prioritāro secību.

3. Tematiskā plānojuma uzdevumi

3.1. Sagatavot plānu kā:

- 3.1.1. Attīstīt nepārtrauktas kustības galveno ielu un iekšējo ielu loku lineāro infrastruktūru.
- 3.1.2. Attīstīt pasažieriem ērtu, drošu un pievilcīgu sabiedriskā transporta tīklu.
 - 3.1.2.1. Palielināt sabiedriskā transporta prioritāti attiecībā pret pārējiem transporta līdzekļiem.
 - 3.1.2.2. Uzlabot sabiedriskā transporta konkurētspēju ar privāto transportu (ātrums, drošums, regularitāte, sasniedzamība, ērtums).
 - 3.1.2.3. Integrēt dzelzceļu sabiedriskā transporta sistēmā.
- 3.1.3. Sakārtot un uzlabot autotransporta apkalpojošo infrastruktūru.
 - 3.1.3.1. Optimizēt autonovietņu pieejamību pilsētas centrā un sakārtot automašīnu novietošanu dzīvojamajos rajonos.
 - 3.1.3.2. Attīstīt stāvparku (park & ride) sistēmu.
- 3.1.4. Uzlabot satiksmes organizācijas kvalitāti.
- 3.1.5. Veicināt kravas transporta plūsmu novirzīšanu no pilsētas centra uz mazāk apdzīvotu perifēriju.
- 3.1.6. Samazināt transporta radīto trokšņa un izmešu piesārņojumu blīvi apdzīvotās teritorijās.
- 3.1.7. Veicināt videi draudzīga transporta izmantošanu.
- 3.1.8. Sniegt priekšlikumus par autotransporta novietošanas un kustības ierobežojumiem pilsētas centrālajā daļā, dodot priekšroku gājējiem, velosipēdistiem un tramvaja līnijām.

4. Tematiskā plānojuma izstrādes metodika, izstrādes posmi un process

4.1. Rīgas domes autonovietņu politikas un attīstības koncepcijas izstrāde:

4.1.1. Stāvparku sistēmas attīstības plāns.

Noskaidrot un aprakstīt kā ieviest videi draudzīgu, drošu, ērtu un izdevīgu stāvparku sistēmu, kas nodrošinās Rīgas un Rīgas aglomerācijas iedzīvotāju mobilitātes vajadzības un samazinās vieglā autotransporta satiksmes intensitāti teritorijās ar pārsniegtu gaisa piesārņojuma līmeni un teritorijās, kur sasniegts ielu caurlaidspējas maksimums.

4.1.2. Stāvvieta infrastruktūras attīstības plāns.

Sniegt priekšlikumus par stāvvieta attīstību un optimizāciju pilsētas centra loka iekšpusē, dzīvojamos masīvos un pie lielākajiem sabiedriskajiem objektiem.

4.2. Atjaunot esošo 2004. gada EMMĒ modeli ievadot aktuālos statistiskas datus (satiksmes intensitātes, ielu tīkla izmaiņas) sākot no 2010 gada.

4.3. Transporta infrastruktūras esošās situācijas raksturojums un Transporta infrastruktūras attīstības plāna izstrāde.

4.3.1. Transporta infrastruktūras esošās situācijas raksturojums.

- 4.3.1.1. Pamatojoties uz pieejamām izpētēm, jaunāko statistisko informāciju un apsekošanu dabā sagatavot esošās transporta infrastruktūras raksturojumu.

- 4.3.1.2. Sadarbojoties ar RP SIA "Rīgas satiksme" un AS „Pasažieru vilciens” sagatavot esošo sabiedriskā transporta shēmu (iekļaujot arī mikroautobusus). Aprakstīt un attēlot grafiski sabiedriskā transporta pieejamību.
- 4.3.1.3. Noteikt un attēlot grafiski galvenās gājēju koncentrēšanās vietas, gājēju ielas, velo maršrutus un veloceļus.
- 4.3.1.4. Veikt ūdens objektu sasniedzamības analīzi, apzināt vēsturiskos ūdensceļus un attēlot tos shematiski.
- 4.3.1.5. Veikt sekojošu objektu darbības analīzi, izvērtēt to nozīmi esošajā transporta sistēmā:
 - 4.3.1.5.1. Dzelzceļš (izdalot pasažieru un kravu pārvadājumus).
 - 4.3.1.5.2. Autoosta.
 - 4.3.1.5.3. Lidosta „Rīga” un lidlauks Spilve.
 - 4.3.1.5.4. Rīgas brīvosta.
- 4.3.1.6. Atsevišķi izvērtēt un attēlot grafiski kravas transporta dominējošās plūsmas.
- 4.3.1.7. Vērtēt pašreizējos TIAN ar transportu saistītos jautājumus.
- 4.3.2. Transporta infrastruktūras attīstības plāna izstrāde.
 - 4.3.2.1. Sagatavot TIAN veicamo izmaiņu sadaļu.
 - 4.3.2.2. Ņemot vērā Stratēģijā noteiktās vadlīnijas transporta infrastruktūras attīstībai, izvērtēt spēkā esošo Transporta infrastruktūras attīstības shēmu.
 - 4.3.2.2.1. Noteikt prioritāro izbūves secību galvenajiem satiksmes infrastruktūras objektiem un attēlot to grafiski. Prioritāšu pamatojumam izmantot EMME transporta simulācijas modeli.
 - 4.3.2.2.2. Sagatavot ielu profilus ar attēlotām sabiedriskā transporta joslām.
 - 4.3.2.2.3. Izstrādāt E un D kategorijas šķērsprofilu variantus ar velojoslām.
 - 4.3.2.2.4. Izstrādāt E kategorijas šķērsprofilu variantus vienlīmeņa ielām („shared space”).
 - 4.3.2.3. Izstrādāt shēmu ar esošajām un perspektīvajām ielām dzīvojamās zonās, kurās veidojama vietēja rakstura satiksme izmantojot satiksmes lēnināšanas līdzekļus, dodot prioritāti gājējiem, velobraucējiem, sabiedriskajam transportam. Dzīvojamās zonas attēlojamas kā laukumveida objekti.
 - 4.3.2.4. Izstrādāt plānu, kā samazināt vieglā autotransporta satiksmes intensitāti teritorijās ar pārsniegtu gaisa piesārņojuma līmeni un teritorijās, kur sasniegts ielu caurlaidspējas maksimums (piemēram, pilsētas centrā). Izstrādājot šo sadaļu ņemt vērā Autonovietņu politikas un attīstības koncepciju un piedalīties tās izstrādes darba grupā.
 - 4.3.2.5. Izstrādāt perspektīvo sabiedriskā transporta un stāvparku shēmu.
 - 4.3.2.6. Pamatojoties uz esošās situācijas raksturojumā apskatīto sabiedriskā transporta pieejamības aprakstu, sniegt priekšlikumus sabiedriskā transporta tīkla attīstībai. Norādīt attīstāmo maršrutu prioritāro ieviešanas secību.
 - 4.3.2.7. Izvērtēt, pie kurām dzelzceļa stacijām ir iespējams izveidot sabiedriskā transporta pārsēšanās punktus (transportmiju punkti).
 - 4.3.2.8. Izvērtēt un salīdzināt pilsētas centra un lidostas „Rīga” savienojumu ar vilcienu vai ātrgaitas tramvaju, sniegt priekšlikumu par pilsētai izdevīgāko risinājumu. Ņemt vērā plānoto RailBaltica dzelzceļa pieslēgumu Rīgai.
 - 4.3.2.9. Precizēt transporta lineārās infrastruktūras inženiertehniskos risinājumus saistībā ar esošās pilsētas telpiskās struktūras saglabāšanu un iespējamo negatīvo ietekmi uz ainavām un vidi.

- 4.3.2.10. Prognozēt satiksmes intensitātes pieaugumu vieglajam un kravas transportam.
- 4.3.2.11. Izstrādāt perspektīvo gājēju zonu un gājēju ielu shēmu, papildus uzrādāt arī dzīvojamās zonas.
- 4.3.2.12. Izstrādāt perspektīvo velotransporta shēmu.
- 4.3.2.13. Izstrādāt perspektīvo dzelzceļa transporta shēmu, attēlojot autotransporta apkalpojošās infrastruktūras izvietojumu un platību norādāt arī bīstamo kravu kustību, kā arī izvērtēt dzelzceļa integrācijas iespējas sabiedriskā transporta sistēmā.
- 4.3.2.14. Izstrādāt perspektīvo kravu autotransporta kustības shēmu, tai skaitā uzrādīt bīstamo kravu pārvadājumu maršrūtus.
- 4.3.2.15. Izvērtēt ūdens tramvaja nepieciešamību, sniegt priekšlikumus par iespējamajiem maršrutiem.
- 4.3.2.16. Izmantojot transporta simulācijas modeli EMME analizēt dažādu teritoriju attīstības scenāriju ietekmi uz pilsētas transporta sistēmu, sniegt priekšlikumus par izdevīgāko scenāriju, saistīt rezultātus ar risinājumiem Transporta infrastruktūras attīstības shēmā.
- 4.3.2.17. Koriģēt transporta infrastruktūras shēmu pēc transporta ietekmes uz vidi novērtējuma (trokšņa un kaitīgo izmešu piesārņojums). Saistīt risinājumus shēmā ar trokšņa un kaitīgo izmešu samazināšanas pasākumiem, pēc kā noteikt vēlamo transporta infrastruktūras objektu nākotnes novietojumu un izbūves secību.
- 4.3.2.18. Pilsētas kodolā un dzīvojamās teritorijās dot priekšlikumus transporta infrastruktūras dizaina risinājumiem (sašaurināti ielu profili, izveidoti dažādas ģeometrijas ātrumu ierobežojoši vaļņi, izvietotas puķu dobes, dalītā telpa u.tml.), tādējādi samazinot šo ielu pievilcību jebkāda veida tranzīta satiksmei, kopumā veicinot pilsētvides uzlabošanos un tās draudzīgumu iedzīvotājiem.
- 4.3.2.19. Sniegt priekšlikumus ainavisko ceļu saglabāšanai.
- 4.3.2.20. Sniegt priekšlikumus TIAN precizēšanai, nosakot pieļaujamās palīgizmantošanas veidus transporta infrastruktūras teritorijās.

Piezīme. Kartoshēmas, ja nav minēts savādāk, iesniegt M 1:40 000.

5. Plānotā sadarbība ar citām Rīgas domes struktūrvienībām

- 5.1. Rīgas domes Satiksmes departaments.
- 5.2. RP SIA "Rīgas satiksme".
- 5.3. PAD Stratēģijas pārvalde.
- 5.4. Kaimiņu pašvaldības.

6. Plānotā sadarbība ar valsts institūcijām un citām organizācijām

- 6.1. Satiksmes ministrija.
- 6.2. VAS "Latvijas dzelzceļš".
- 6.3. Centrālā statistikas pārvalde.
- 6.4. Rīgas brīvostas pārvalde.
- 6.5. Biedrība "Latvijas riteņbraukšanas apvienība".
- 6.6. Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.
- 6.7. Latvijas Arhitektu savienība.
- 6.8. Latvijas Būvinženieru savienība.

7. Tiesību akti

- 7.1. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- 7.2. Aprūtināto teritoriju informācijas sistēmas likums (ATIS).
- 7.3. Likums „Par autoceļiem”.
- 7.4. Aizsargjoslu likums.
- 7.5. Likums „Par aviāciju”.
- 7.6. Ministru kabineta 05.07.2011.noteikumi Nr.535 „Noteikumi par valsts akciju sabiedrības “Starptautiskā lidosta “Rīga”” lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un lidlauka teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu”.
- 7.7. Dzelzceļa likums.
- 7.8. Ministru kabineta 02.01.2008. noteikumi Nr.3. „Dzelzceļa būvnoteikumi”.
- 7.9. Ministru kabineta 01.02.2005. noteikumi Nr.79. „Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi”.
- 7.10. Ministru kabineta 29.08.2006. noteikumi Nr.712. „Dzelzceļa staciju, izmaiņas punktu un pieturas punktu - publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras objektu - atklāšanas, slēgšanas un nosaukuma piešķiršanas kārtība”.
- 7.11. Likums par ostām.
- 7.12. Rīgas brīvdostas likums.
- 7.13. Ministru kabineta 22.08.2006. noteikumi Nr.690. „Noteikumi par Rīgas brīvdostas robežu noteikšanu”.
- 7.14. Ministru kabineta 13.06.2006. noteikumi Nr.475. „Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”.
- 7.15. Ministru kabineta 29.09.2009. noteikumi Nr.1104. „Noteikumi par valsts autoceļu un valsts autoceļu maršrutā ietverto pašvaldībām piederošo autoceļu posmu sarakstiem”.
- 7.16. Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums.
- 7.17. Ministru kabineta 25.11.2008. noteikumi Nr.972. „Ceļu drošības audita noteikumi”.

8. Citi izejas materiāli

- 8.1. Rīgas domes 03.07.2012. lēmums Nr. 4936 (protokols Nr.85, 31.§) „Par Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.2. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. Gadam (pieejama www.latvija2030.lv).
- 8.3. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (pieejams www.nap.lv).
- 8.4. Rīgas domes 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr. 34 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (pieejami www.rdpad.lv).
- 8.5. Stratēģija (pieejama RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.6. Ieteikumi „Ceļu tīkla plānošana”, a/s „Ceļuprojekts”, 2004.g. (pieejams www.lvceli.lv).
- 8.7. Latvijas Valsts Standarti, kas attiecas uz autoceļu un ielu projektēšanu, plānošanu un satiksmes organizēšanu. Pamatā LVS 190 -**** sērija (pieejami www.lvs.lv).
- 8.8. Iepriekš veiktās transporta infrastruktūras izpētes:
 - 8.8.1. Transporta infrastruktūras esošās situācijas raksturojums, 2004.g. (pieejams www.rdpad.lv).

- 8.8.2. Perspektīvā transporta shēma, 2005.g. (pieejams www.rdpad.lv).
- 8.8.3. Rīgas sabiedriskā transporta attīstības koncepcija, 2005. – 2018. (pieejams www.rdpad.lv).
- 8.8.4. Transporta infrastruktūras esošās situācijas raksturojums, 1. sējums "Transporta infrastruktūra", 2. sējums "Aptauju un apsekošanu datu apkopojums", 2004.g., 2005.g. (pieejams www.rdpad.lv).
- 8.8.5. Intermodālā sabiedriskā transporta mezgla sagatavošanas un ieviešanas darbi: Turgeņeva, Maskavas, Gaiziņa, Prāgas ielas, 2007.g., 2008.g. (pieejams RD Satiksmes departamentā).
- 8.8.6. Rīgas pilsētas ceļu klasifikācijas izstrāde, 2008.g. (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.8.7. Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, 2008.g., 2009.g. (pieejams www.sus.lv).
- 8.8.8. Veloceliņu trase: Centrs- Torņakalns-Ziepniekkalns, 2009.g. (pieejams www.sus.lv).
- 8.8.9. Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns, 2010.g. (pieejams www.sam.gov.lv).
- 8.8.10. Rīgas Ziemeļu transporta koridors (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā):
- a) Rīgas Ziemeļu transporta koridora 1.posma - automaģistrāles no Vidzemes šosejas līdz Gustava Zemgala gatvei (Brīvības ielas dublieris) skiču projekts;
 - b) Rīgas Ziemeļu transporta koridora 2.posma no Daugavgrīvas ielas līdz Gustava Zemgala gatvei (Vairoga iela) skiču projekts;
 - c) Rīgas Ziemeļu transporta koridora 3. un 4. posma no Daugavgrīvas ielas līdz autoceļa A10 (Rīga – Ventspils) satiksmes mezglam pie Priedaines skiču projekts.
- 8.8.11. Transporta plūsmu un satiksmes infrastruktūras nodrošinājuma izpētes, analīzes un priekšlikuma projekts Rīgas pilsētas daļai, kas ietver Hanzas šķērsojuma trasi. 2010.g. (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā)
- 8.8.12. Par transporta plūsmu izpēti un satiksmes infrastruktūras uzlabojumu izstrādi teritorijai starp Krasta, 13.janvāra, Satekles un Dzirnauvu ielu. 2010.g. (pieejams www.sus.lv).
- 8.8.13. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcija, 2010.g. (pieejami www.rdpad.lv)
- 8.8.14. Gājēju iela Rīgas centrā: Barona/Tērbatas, 2010.g. (pieejams www.sus.lv).
- 8.8.15. 11.Novembra krastmalas transporta plūsmu izpētes projekts, 2011.g. (pieejams www.sus.lv).

9. Tematiskā plānojuma rezultātu saturs

- 9.1. Transporta infrastruktūras esošās situācijas raksturojums, atsevišķi izdalot transporta lineāro infrastruktūru, apkalpojošo infrastruktūru un palīgizmantošanu.
- 9.2. Transporta infrastruktūras attīstības plāns (aprakstošā daļa un kartoshēmas), atsevišķi izdalot transporta lineāro infrastruktūru, apkalpojošo infrastruktūru un palīgizmantošanu.
- 9.3. Transporta infrastruktūras attīstības shēma (kā TIAN pielikums).

10. Tematiskā plānojuma noformēšana

- 10.1. Paskaidrojuma raksts, kurā ietverts TmP koncepcijas un ietverto risinājumu apraksts.
- 10.2. Grafiskais pielikums.
- 10.3. Priekšlikumi TIAN.

11. Kas tiks iestrādāts Rīgas teritorijas plānojumā

11.1. Paskaidrojuma rakstā transporta nodaļas aprakstošā daļa.

11.2. TIAN - Transporta infrastruktūras attīstības shēma, šķērsprofili un ar transporta jautājumiem saistītie apbūves noteikumi.

12. Sasaiste ar citiem tematiskajiem plānojumiem

TmP risinājumos nodrošināt sasaisti ar pārējiem RTP izstrādes ietvaros sagatavotajiem TmP.

13. Sabiedrības līdzdalības pasākumi

Sabiedrības līdzdalību nodrošināt atbilstoši RTP Darba uzdevuma 5.punktā minētajam, kā arī pirms TmP apstiprināšanas iepazīstināt sabiedrību ar izstrādāto TmP.

14. Tematiskā plānojuma izstrādes termiņš

TmP izstrādes ilgums atbilstoši RTP Darba uzdevumā noteiktajam laika grafikam.

Direktora p.i.

Dz. Balodis

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departamenta
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja,
direktora vietniece pilsētvides attīstības
jautājumos

J. VURMALE

26-09-2013